

UMFÖRENINGSGUIDEN

FÖRENINGSGUIDEN
FÖR DIG INOM UNG MEDIA

2025

Ung Media Sverige

Översikt

Med denna guide blir det enklare för er att:

- 01** Hålla koll på de olika rollerna.
- 02** Hålla koll på stadgarna.
- 03** Hålla ett årsmöte.
- 04** Göra överlämning.
- 05** Medlemsrapportera.
- 06** Lägga ner föreningen
- 07** Stöd vid hat och hot

Ung Media Sverige

Roller inom en förening

Medlemmarna utgör föreningen.

Att vara medlem:

Vad det innebär att vara medlem i en förening kan variera något beroende på vad det är för förening. Det kan både finnas aktiva och passiva medlemmar i en förening.

- **Aktiva medlemmar** deltar aktivt i föreningen och dess verksamhet (t.ex. genom att delta i redaktionsarbete)
- **Passiva medlemmar** är mindre aktiva, men stödjer föreningens syfte och dess arbete (t.ex. läsare, tittare, lyssnare eller följare på sociala medier).

Vem kan bli medlem i din förening?

Vem som kan bli medlem och hur detta går till bestäms av föreningens stadgar. Gemensamt för alla Ung Medias medlemsföreningar är att *medlemskapet är frivilligt*, och att det varje år *behöver uppdateras aktivt* av medlemmen själv.

Ju fler medlemmar = desto större föreningsbidrag

Ung Media betalar varje år ut ett föreningsbidrag baserat på hur många medlemmar (i åldern 6–25 år) som föreningen har rekryterat. Äldre personer kan också bli medlemmar i föreningen, men de är inte bidragsgrundande.

Tänk på: *Minst 60% av medlemmarna i föreningen måste vara i åldern 6–25 år för att föreningen ska kunna få föreningsbidrag.*

Medlemmarna har inflytande över föreningen genom att de kan delta och rösta på årsmöten. Medlemmarna beslutar om vad som ska hända i föreningen och vilka personer som ska väljas till olika förtroendeuppdrag.

Roller inom en förening

Förtroendevalda driver och förvaltar föreningen i olika roller.

Förtroendevalda är personer som har blivit valda av föreningens medlemmar på ett årsmöte.

De förtroendevalda har fått i uppdrag av medlemmarna att på olika sätt driva och förvalta föreningen.

På årsmötet utser medlemmarna föreningens förtroendevalda.

De förtroendevaldas roller kan delas upp i **tre huvudsakliga områden**:

1. **Styrelse**
2. **Revisor**
3. **Valberedning**

På nästkommande sidor kan du läsa mer om **varje roll** inom styrelsen samt vad revisorerna och valberedningen arbetar med.

Styrelsen

1. Vad är en styrelse?

1

Vad är en styrelse?

En styrelse är en grupp av personer som styr och fattar beslut inom en förening.

Hur många behöver vi vara i styrelsen?

En styrelse ska bestå av **minst 3 personer** men den kan också bestå av många fler.

Storleken på styrelsen avgörs av saker som:

- hur stor föreningen är
- hur mycket arbete det finns att göra
- hur stort engagemanget är
- vad årsmötet tycker är rimligt.

Hur vet vi vilka roller som ska ingå i vår styrelse?

Vilka poster som finns i styrelsen och exakt hur arbetsfördelningen ser ut kan variera mellan föreningar. På nästkommande sidor beskriver vi de vanligaste styrelseposterna och vilka uppgifter och ansvarsområden som brukar ingå i de olika rollerna.

En styrelse är en grupp av personer som styr och fattar beslut inom en förening.

Styrelsen

2. Ordförande och vice ordförande

Vad gör ordförande?

1. **Kallar till och leder styrelsemöten**
2. **Leder styrelsens arbete**
3. **Följer upp arbetet** (ser till att det som har beslutats på årsmötet blir gjort)
4. **Representerar styrelsen** och föreningen i olika sammanhang (t.ex. media eller annan kontakt).

Tänk på: Även om det är ordförandens uppgift att se till att saker och ting blir gjorda så betyder det inte att hen ska göra allt själv.

Arbetsuppgifterna fördelas inom styrelsen eller delegeras till andra aktiva medlemmar inom föreningen. Ordföranden är ofta den som följer upp arbetet och kontrollerar att det som ska göras blir gjort. Det är också ordförandens roll att se till att övriga i styrelsen trivs, att de har lagom mycket att göra och att det är en god stämning i gruppen.

Vad gör vice ordförande?

1. **Stöttar ordförande**
2. **Ersätter ordförande vid behov.**

Vice ordförande fungerar som ett extra stöd till ordföranden. Det är viktigt att vice ordförande har bra insikt i föreningen och det ordföranden gör. Hen jobbar därför ofta tätt ihop med ordföranden. Vice ordförande tar över ordförandes uppgifter om ordföranden inte har möjlighet att vara med på ett möte eller i något annat sammanhang.

Styrelsen

3. Sekreterare och kassör

Vad gör sekreteraren?

1. **Skriver protokoll** på styrelsens möten (eller se till att någon annan gör det).
2. **Ser till att protokollen justeras** och undertecknas av rätt personer.
3. **Ser till att protokollen sparas** och finns tillgängliga för den som vill läsa dem i efterhand.

Tips! Ha dagordningen klar innan mötet.

Då är det bara för sekreteraren att skriva vad som diskuteras och de beslut som fattades.

Kom ihåg: I protokollen är det viktigt att det är tydligt framgår vilka beslut som har fattats av styrelsen. Detta gör det lättare för medlemmar, styrelsen och föreningens revisor att gå tillbaka och kolla vad som beslutades och när.

Vad gör kassören?

1. **Ansvarar för hanteringen av föreningens ekonomi.**
2. **Dokumentera de ekonomiska händelserna** i föreningen så det går att se vilka pengar som kommit in och spenderats.
3. **Informerar styrelsen** kontinuerligt om föreningens ekonomiska situation.

Inför årsmöten ansvarar kassören för att:

- Skriva och presentera den ekonomiska berättelsen, alltså en rapport över hur ekonomin har sett ut under året
- Lägga fram ett budgetförslag, alltså en prognos över vilka intäkter och kostnader föreningen kommer ha det kommande året

Styrelsen

4. Ledamöter och firmatecknare

Vad gör ledamöterna?

1. **Deltar på styrelsemöten.**
 2. **Hjälper till att genomföra beslut** från årsmötet.
 3. **Hjälper till att ta ansvar för föreningen.**
- Ledamöterna kan också ha egna ansvarsområden, exempelvis för kommunikation eller likabehandling. Det här kan ni anpassa efter vad som passar/behövs för just er förening.

Trots att ledamöterna inte har någon särskild rollbeskrivning, så betyder det inte att de har mindre ansvar för föreningen. Alla styrelsemedlemmar delar på ansvaret för föreningens välmående.

Vad gör man som firmatecknare?

En firmatecknare är den eller de personer i styrelsen som har rätt att teckna avtal åt föreningen; t.ex. öppna bankkonto eller hantera de bankkonton som finns i föreningens namn. *Vanligtvis ordföranden och kassör.*

En förening har två eller fler firmatecknare, som utses av styrelsen på det första styrelsemötet efter årsmötet.

Ska föreningen tecknas "var för sig" eller "i förening"?

- Att firman tecknas **var för sig** betyder att det räcker att en av firmatecknarna skriver under för föreningen.
- Att firman tecknas **i förening** betyder att båda firmatecknarna måste skriva under tillsammans.

Revisorer

Vad gör revisorerna?

Vad gör revisorerna?

Revisorns roll är att vara medlemmarnas "ögon och öron" genom att:

1. **Granska föreningens ekonomi**, verksamhet och styrelsens arbete
2. **Presentera resultatet** av sin granskning på föreningens årsmöte

Revisorn väljs precis som styrelsen av föreningens medlemmar på årsmötet. Eftersom revisorns uppgift är att granska styrelsens arbete är det viktigt att hen är oberoende i förhållande till styrelsen - revisorn ska alltså inte vara en person som själv sitter i styrelsen och hen ska inte heller vara ihop, släkt eller bästis med någon i styrelsen.

Tips! Läs mer om rollen som revisor och vår steg-för-steg guide till hur du som nyvald revisor utför granskningen i vår guide "**How to be revisor - Revisorguiden**"

Valberedning

Vad ansvarar valberedningen för?

1

Vad ansvarar valberedningen för?

1. **Hitta kandidater** till föreningens förtroendeuppdrag (alltså styrelse, revisorer och valberedningen)
2. **Föreslå kandidaterna** till de olika förtroendeuppdragen på föreningens årsmöte

Föreningen måste inte ha en valberedning – det väljer ni själva. Om föreningen inte har en valberedning blir det ofta upp till styrelsen att hitta personer som vill sitta i nästa års styrelse eller ta på sig andra förtroendeuppdrag.

Stadgar

Stadgar är föreningens regler

2

Stadgarna är föreningens regler.

Det är ett viktigt dokument som det är bra att hålla extra koll på! Stadgarna reglerar bland annat vad föreningens syfte är, vem som kan bli medlem och hur föreningen kan upplösas.

Obligatoriska punkter:

Det finns några punkter som måste finnas med i stadgarna för att föreningen ska räknas som demokratiskt uppbyggd enligt MUCF (myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor). Eftersom MUCF är den myndighet som de pengar vi betalar ut som föreningsbidrag kommer ifrån är det alltså också ett krav från oss på Ung Media att våra medlemsföreningars stadgar lever upp till MUCFs krav.

Se till att ni uppfyller kraven på nästa sida!

Stadgar

Obligatoriska punkter

2

De punkter som måste finnas med i stadgarna är:

- Föreningens namn
- Föreningens syfte
- Att föreningen har en styrelse som beslutar om ekonomi och verksamhet mellan årsmöten
- Att medlemmarna har möjlighet att påverka verksamheten genom att:
 - Delta och rösta på årsmöten eller utse ombud som företräder dem.
 - Ges möjlighet att rösta om ansvarsfrihet för den avgående styrelsen, val av ny styrelse och val av revisor samt om stadgeändringar och upplösning av föreningen.

Det här betyder att det är frågor som måste tas upp på årsmöten och alltså inte är något som styrelsen själva ska kunna besluta om.

I stadgarna behöver det också finnas regler för årsmötet:

Till exempel hur och när kallelsen ska skickas ut och vad som ska tas upp på årsmötet. Därför är det extra viktigt att kolla igenom stadgarna inför varje årsmöte.

Att bryta mot stadgarna kan leda till att medlemmarna inte godkänner årsmötet och att besluten som fattas där därför inte är giltiga!

Tips! Anta våra standarstadgar.

Många av Ung Medias medlemsföreningar har antagit förbundets standardstadgar. På vår hemsida finns ett dokument med dem och förklaringar av vad varje punkt betyder.

Årsmötet

Föreningens viktigaste möte

3

Årsmötet är föreningens högst beslutande organ

Under årsmötet samlas föreningens medlemmar ör att gå igenom föregående år, samt för att fatta beslut om hur föreningens verksamhet och ekonomi ska se ut nästkommande år. Det är även här ni beslutar om vilka som ska sitta i styrelsen, och vilka som får förtroendet att vara föreningens revisorer och valberedning. En guide för att hålla årsmötet I den här guiden kommer vi gå igenom vad som är viktigt att tänka på inför, under och efter årsmötet. Häng med!

Läs vår guide om årsmöte

Vi har tagit fram en guide över allt som är viktigt att tänka på på inför, under och efter årsmötet. Den heter Årsmötesguiden, och ni hittar den bland våra guider på ungmedia.se.

Om årsmötet rapporteras tidigt på året kan verksamhetsrapporten behöva lämnas in senare då föreningen behöver uppfylla dessa krav:

- Haft minst två styrelsemöten
- Genomfört minst tre aktiviteter för eller med sina medlemmar (exempel: möten, workshops, evenemang, produktioner, träffar.)

Överlämning

Det viktigaste att tänka på

4

När en ny styrelse väljs är det viktigt med en bra överlämning.

Överlämningen innebär att den avgående styrelsen ger nödvändig information till den nya styrelsen, så att inget går förlorat i övergången. Nödvändig information kan innefatta inloggningsuppgifter, dokumentation och rutiner, viktiga pågående satsningar och lägesrapport, samt de olika rollerna och ansvarsområdena inom styrelsen.

I "Överlämningsguiden" går vi igenom **de 10 viktigaste stegen** för att lyckas med en bra överlämning.

Medlemsrapportering

Det viktigaste att tänka på

5

För att kunna få föreningsbidrag från Ung Media behöver föreningen rapportera in vissa uppgifter till oss. Det här är vad vi brukar kalla för medlemsrapportering.

Alla uppgifter lämnas in genom vårt medlemssystem eBas.

Det vi vill få in från föreningen är:

- Ett signerat *årsmötesprotokoll* och en *årsmötesrapport* (läs mer om det här under rubriken "årsmöte")
- En *verksamhetsrapport*, d.v.s. en kortfattad beskrivning av vad föreningen har gjort under året. Verksamhetsrapporten fyller ni i direkt i eBas under "Verksamhet" >> "Verksamhetsrapport". Minsta godkända verksamhet är
 - Minst två styrelsemöten
 - Minst tre aktiviteter för eller med medlemmarna (exempel: möten, workshops, evenemang, produktioner, träffar)Kraven gäller även för föreningar som har bildats under innevarande år.
- *Medlemsuppgifter* - uppgifter om alla era medlemmar. Kom ihåg att 60% måste vara mellan 6-25 år för att er förening ska kunna få bidrag av Ung Media.

Ni kan använda er av eBas onlineregistrering för att få in medlemsuppgifterna:

Då skickar ni bara länken som finns under "Medlemmar" - "Onlineregistrering" till den som vill bli medlem så fyller hen själv i sina uppgifter och skickar in. Läs om fler tips kring ni kan rekrytera medlemmar i vår guide "**Medlemsrekryteringsguiden**".

Enbart godkända medlemmar ger bidrag:

Om någon medlem inte har fyllt i alla uppgifter som krävs kan hen ha fått statusen "varningsmarkerad" i eBas. Kom ihåg att det är bara medlemmar som räknas som godkända som ni får bidrag för, så gå gärna igenom era listor och rätta till eventuella fel!

Kom ihåg att varje medlem måste ha godkänt att bli medlem i föreningen i år för att hen ska räknas, det är inte tillåtet att bara föra över medlemmarna från förra årets lista till det här årets utan att fråga om de vill fortsätta vara medlemmar!

Obs! Allt detta har egna rubriker i eBas för att göra det så lätt som möjligt för er att skicka in! På er förenings översiktssida i eBas kan ni se vad ni redan har lämnat in och om det som lämnats in blivit godkänt eller inte.

Lägga ner föreningen

Är det dags att lägga ner föreningen?

6

Är det dags att lägga ner föreningen?

Om det är så att ni behöver lägga ner er förening finns det ett par saker ni måste göra och tänka på för att se till att allt går rätt till.

1. Beslutet måste fattas på ett årsmöte:

Det viktigaste är att beslutet om att lägga ner föreningen måste fattas på ett årsmöte som alla föreningens medlemmar har bjudits in till enligt de regler som finns i era stadgar. I inbjudan ska det stå att ni ska fatta beslut om att lägga ner föreningen på mötet så att alla är beredda på det.

OBS: Ibland finns det också extra regler som ska gälla för att föreningen ska kunna läggas ner, till exempel att det måste beslutas om på två årsmöten eller att en viss andel av deltagarna måste rösta ja för att beslutet ska gå igenom.

Läs igenom era stadgar för att se vad som gäller för just er!

2. Se över föreningens ekonomi:

När ni har fattat beslutet om att lägga ner föreningen ska ni också titta på om föreningen har några pengar kvar och i så fall bestämma vad ni ska göra med dem.

- Först behöver ni titta på om föreningen har fått något bidrag som behöver betalas tillbaka (till exempel om ni har fått ett projektbidrag för ett projekt som aldrig genomfördes) eller om föreningen har några skulder eller räkningar som inte är betalda än.
- Därefter: Se till att betala allt som ska betalas!
- Om ni fortfarande har pengar kvar efter det får ni tillsammans bestämma vad ni ska göra med dem (det här gör ni också på årsmötet där ni beslutar om att lägga ner föreningen). Ni kan till exempel skänka dem till välgörenhet, till en förening med liknande verksamhet som er eller till Ung Media Sverige.

Lägga ner föreningen

Det viktigaste att tänka på

6

3. Meddela oss på Ung Media

Meddela oss på Ung Media att föreningen är nedlagd så att vi vet det.

Ladda sedan upp protokollet från årsmötet där föreningen lades ner i eBas, så vi ser att det har gjorts på rätt sätt.

Är det något som känns svårt och krångligt med att lägga ner föreningen är ni såklart välkomna att höra av er till oss så ser vi vad vi kan hjälpa till med!

Stöd vid hat och hot

Här kan du få stöd om du har blivit utsatt

Om du har blivit utsatt för hot och hat i samhällsdebatten så finns det stöd att få. Särskilt utsatta för hot och trakasserier är människor som syns, hörs och engagerar sig i samhällsfrågor. Det kan handla om journalister, politiskt förtroendevalda, konstnärer, författare, influencers och forskare.

Ung Media Sverige tar dessa frågor på stort allvar och du är alltid välkommen att kontakta vår generalsekreterare Alexandra Hjortswang om något har hänt eller inte känns bra.

Det finns även flera myndigheter och ideella organisationer som du kan vända dig till för information och stöd om du utsatts för hot och hat. **Om läget är akut ska du ringa 112 för att få hjälp från polis eller ambulans.**

Ung Media Sverige

Kontakta generalsekreterare Alexandra Hjortswang.

☎ 073 377 77 62

✉ alexandra.hjortswang@ungmedia.se

Polismyndigheten

Polismyndigheten tar emot anmälningar om brott och utreder brott. De kan också svara på frågor om brott och hänvisa vidare till andra verksamheter.

☎ 114 14

✉ info@polisen.se

🌐 polisen.se/utsatt-for-brott

Stöd vid hat och hot

Här kan du få stöd om du har blivit utsatt

Brottsoffermyndigheten

Brottsoffermyndigheten handlägger ansökningar om brottsskadeersättning. Ta kontakt med myndigheten om du har frågor om ersättning efter brott. Du kan också besöka myndighetens webbplats brottsofferguiden.se om du vill ha vägledning genom rättsprocessen.

Brottsoffermyndighetens webbplats tystnainte.se ger information och råd till personer som deltar i samhällsdebatten och som utsätts för hot och hat.

 090 70 82 00

 registrator@brottsoffermyndigheten.se

 brottsoffermyndigheten.se

Brottsofferjouren Sverige

Brottsofferjouren är en ideell organisation som stödjer offer för alla typer av brott. Riksförbundet Brottsofferjouren Sverige har lokala jourer som erbjuder stöd, men även en nationell telefoncentral som är kostnadsfri att ringa till.

 116 006

 info@brottsofferjouren.se

 brottsofferjouren.se

NU ÄR DU REDO ATT DRIVA FÖRENING

Var kan jag lära mig mer?

Vi har skapat flera guider kring specifika ämnen som kan vara bra för dig som precis startat upp en förening eller till dig som är ny inom en förening. Kolla exempelvis in "Guiden till en trygg & tillgänglig förening" samt "Årsmötesguiden".

Som alltid är ni självklart också välkomna att höra av er till oss om ni har några frågor eller funderingar!

Kontakt

Ung Media Sverige

Drottninggatan 112,
111 36 Stockholm

www.ungmedia.se
info@ungmedia.se